

درس ۷ بیماری های واگیر

۱. بیماری واگیر چیست؟

در بیماریهای واگیر مانند: هیپاتیت، ایدز، پدیکلوزیس یا آلودگی به شپش سر، آنفلوآنزا... بیماری از طریق یک عامل بیماریزا (ویروس، باکتری، قارچ و...) به فرد سالم انتقال می یابد.

۲. نگرانی و خطری که در رابطه با بیماری های واگیر وجود دارد چیست؟

نگرانی و خطر این دسته از بیماریها در آن است که میتوانند باعث همه گیری شوند و تعداد زیادی از افراد جامعه را مبتلا کنند.

۳. عواملی را که باعث شده امروزه، تعداد زیادی از بیماری های واگیر کنترل شوند را نام ببرید.

استفاده از واکسیناسیون، رعایت بهداشت فردی، بهسازی محیط، بهبود وضع تغذیه و... تعداد زیادی از بیماریهای واگیر کنترل شده اند.

۴. بیماری های واگیر بر اساس شیوه انتقال و انتشار به چند دسته تقسیم بندی میشوند؟

الف) بیماری های از طریق دستگاه گوارش منتقل میشوند.

ب) بیماری هایی که از طریق دستگاه تنفس منتقل میشوند.

پ) بیماری هایی که از طریق پوست و مخاط منتقل میشوند.

ت) بیماری هایی که از طریق دستگاه تناسلی منتقل میشوند.

ج) بیماری هایی که از طریق خون و ترشحات بدن منتقل میشوند.

۵. پدیکلوزیس چیست؟

پدیکلوزیس یکی از شایعترین بیماریهای انگلی است که از طریق پوست و مو به دیگران سرایت میکند، در بیماری پدیکلوزیس، شپش سر که نوعی انگل پوست بدن انسان است، در ناحیه عقب سر در قسمت گردن و در پشت گوش زندگی میکند و در آنجا تخم میگذارد که با خارش شدید در این نواحی همراه است.

۶. پدیکلوزیس از چه راههایی منتقل می شود؟ و راه پیشگیری از آن چیست؟

پدیکلوزیس از راه وسایل شخصی مثل شانه، برس، کلاه، روسری، لباس، وسایل خواب، وسایل سلمانی و حمام به دیگران منتقل میشود از این رو بهترین راه پیشگیری از ابتلا به این بیماری رعایت بهداشت فردی و پرهیز از به کارگیری وسایل شخصی دیگران است.

۷. -بیماریهای آمیزشی به چه بیماری گفته می شود؟ و مشکلی که در رابطه با آن وجود دارد چیست؟

آن دسته از بیماریهایی هستند که از راه آمیزش جنسی به فرد دیگر منتقل میشوند و متأسفانه بسیاری از افرادی که حامل این بیماریها هستند از عفونت خود اطلاع ندارند و یا به دلیل حجب و حیا از مراجعه به پزشک خودداری میکنند.

۸. -علائم بیماری های آمیزشی را ذکر کنید؟

زخم با ضایعات جلدی (پوستی) در نواحی تناسلی، ترشحات غیر طبیعی از نظر رنگ، بو و حجم از مجاری تناسلی، غده متورم در ناحیه تناسلی، درد در ناحیه پایین شکم و عفونت های غیر معمول.

۹. -عوارض ابتلا به بیماری های آمیزشی را بیان کنید؟

عقیمی و نازایی، زایمان زودرس، مرده زایی و...

۱۰. جای خالی را با کلمات یا عبارات مناسب پر کنید.

۱. پایبندی به اصول اخلاقی و خانوادگی و پرهیز از ... تا حد بسیار زیادی از ابتلا به بیماریهای تناسلی جلوگیری میکند.

بی بندوباریهای جنسی

۱۱. اکثر افراد مبتلا به هیپاتیت B بعد از طی مراحل درمان، کاملاً بهبود..... پیدا می کنند

۱۱. دو نمونه از بیماری هایی که از طریق خون و ترشحات بدن انتقال می یابند را بیان کنید؟

ایدز و هیپاتیت B

۱۲. منظور از بیماری هیپاتیت چیست و چه میکروارگانیسمی آن را ایجاد میکند؟ انواع آن را ذکر کنید.

التهاب کبد که به علل مختلفی از جمله آلودگی ناشی از ویروس باعث آسیب به سلول های کبدی و مختل شدن فعالیت آن میگردد که به این بیماری هیپاتیت میگویند و با توجه به نوع ویروس آلوده کننده به سه نوع تقسیم میشوند. هیپاتیت آ، بی و سی که شایع ترین نوع آن هیپاتیت بی است.

۱۳. علائم بیماری هیپاتیت B چگونه بروز میکند؟

این بیماری میتواند هم بدون علامت و هم با علائم بسیار همراه با درگیری شدید کبدی باشد. به طور معمول پی از ورود ویروس به بدن فرد و پس از یک دوره بی علامت (دوره کمون)، علائمی مانند علائم سرماخوردگی مانند ضعف، کسالت، بی اشتها، تب، درد عضلات، التهاب مفاصل و عوارض پوستی در فرد ایجاد میشود.

۱۴. امروزه موثرترین راه پیشگیری از آلودگی به ویروس هیپاتیت بی چیست؟

تزریق واکسن.

۱۵. در صورت ابتلا یکی از اعضای خانواده به هیپاتیت بی برای جلوگیری از انتقال بیماری انجام چه مواردی ضروری است؟

گرفتن آزمایش خون از اعضا یا نزدیکان و اطمینان از عدم بیماری اعضا دیگر خانواده، تزریق واکسن، استفاده نکردن از وسایل مشترک با بیمار، عدم تماس با مایعات و خون بیمار، عدم تماس با پوست بریده یا زخم شده ی بیمار، عدم استفاده از وسایل تیز و برنده مانند تیغ یا ناخن گیر و... متعلق به بیمار.

۱۶. تنوع بیماری هیپاتیت به خاطر چه عاملی است؟ کدام نوع هیپاتیت نسبت به بقیه جدی تر است؟

با توجه به نوع ویروس آلوده کننده کبد، بیماری هیپاتیت را به انواع A، B و C نامگذاری میکنند که نوع هیپاتیت B جدی ترین آنهاست.

۱۷. -زمانی که هیپاتیت B بصورت مزمن در آید، چه عوارض بعدی را می تواند به دنبال داشته باشد؟

باعث مشکلات کبدی، سرطان کبد و یا سیروز کبدی می شود.

۱۸. -اچ آی وی چیست؟

اچ آی وی یا همان «ویروس نقص ایمنی انسانی»، ویروسی است که با ورود به بدن و ماندگار شدن در آن، در نهایت باعث ایجاد بیماری ایدز در انسان میشود.

۱۹. -در چه صورتی فرد آلوده به اچ آی وی ، ممکن است تا آخر عمر مبتلا به بیماری ایدز نشود؟

در صورتی که فرد آلوده به اچ آی وی به موقع و به طور صحیح تحت مراقبت و درمان قرار گیرد، ممکن است تا آخر عمر مبتلا به بیماری ایدز نشود.

۲۰. از چه راههایی ویروس اچ آی وی منتقل نمیشود؟

ویروس اچ آی وی تنها در گلبول های سفید وجود دارد و این گلبولها تنها در خون و ترشحات جنسی وجود دارند در نتیجه ویروس اچ آی وی از راههای زیر منتقل نمیشود: کارکردن و زندگی دسته جمعی-هم صحبت شدن و معاشرت های اجتماعی یا تماس های روزمره با مبتلا .روابط اجتماعی مانند سوار شدن در اتوبوس یا استفاده از تلفن عمومی. استفاده از ظروف غذاخوری مشترک یا آشامیدن با لیوان مشترک.از راه اشک ،بزاق و از راه هوا مانند عطسه و سرفه.استفاده از سرویس های بهداشتی مشترک مانند حمام وتوالت.از راه نیش حشرات و حیوانات هم منتقل نمیشود

۲۱. راههای انتقال ویروس اچ آی وی را ذکر کنید؟

انتقال خون یا فرآورده های خونی آلوده،اشتغال در محیط های آلوده مانند بیمارستان،تزریق با وسایل مشترک،بارداری و شیردهی مادر بیمار،رفتارهای جنسی کنترل نشده

۲۲. منظور از اچ آی وی یا ایدز چیست؟

اچ آی وی همان ویروس " نقض ایمنی انسان " ویروسی است که با ورود به بدن انسان و ماندگار شدن در آن در نهایت باعث بیماری ایدز می شود. اچ آی وی یک بیماری عفونی قابل کنترل است که اغلب مردم آن را با نام ایدز می شناسند، در حالی که ایدز تنها مرحله نهایی بیماری اچ آی وی است و در صورت تشخیص به موقع بیماری اچ آی وی ممکن است فرد تا آخر عمر به بیماری ایدز مبتلا نشود.

۲۳. منظور از " دوران پنجره " در بیماری اچ آی وی چیست؟

مدتی پس از ورود بیماری اچ آی وی به بدن، گلبول های سفید شروع به تولید آنتی بادی میکنند از زمان ورود ویروس به بدن تا زمانی که گلبول های سفید شروع به تولید آنتی بادی کنند تا سطح آن به حد قابل تشخیص برسد بین ۲ هفته تا ۳ ماه طول میکشد که به این دوران ، " دوران پنجره " میگویند. در دوران پنجره علی رغم وجود ویروس در بدن نتیجه آزمایش منفی است.

۲۴. چه زمانی علائم ایدز زیاد میشود؟

به تدریج و با زیاد شدن ویروس ها در بدن فرد مبتلا و کم شدن سلول های دفاعی بدن.

۲۵. آیا داروی موثری علیه بیماری اچ آی وی وجود دارد؟

تاکنون دارویی که بتواند به طور کامل ویروس را از بین ببرد شناخته نشده، اما داروهای مناسبی وجود دارند که تعداد ویروس را در خون به شدت کم کرده و مانع پدید آمدن " مرحله ایدز " میشوند.

۲۶. چگونه میتوانیم در برابر بیماری ایدز از خود محافظت کنیم؟

این بیماری مخصوص طبقه،قشر یا گروه خاصی نیست، یک بیماری عفونی است، که اگر عامل آن وارد بدن کسی شود، فرد را مبتلا به بیماری میکند . بنابراین اصلی ترین روش پیشگیری در بیماری های عفونی از جمله اچ آی وی آن است که مانع ورود میکروارگانسیم به بدن شویم.

۲۷. مهم ترین راه پیشگیری از انتقال ویروس اچ آی وی را ذکر کنید؟

عدم استفاده از سرنگ و سوزن مصرف شده، پرهیز از رفتارهای جنسی پر خطر، اقدام برای درمان افراد مبتلا، یکی دیگر از راههای مهم پیشگیری نیز، اقدام برای درمان افراد مبتلاست، زیرا مصرف دارو به کاهش ویروس اچ آی وی در خون و ترشحات جنسی منجر میشود، که در این صورت تماس اتفاقی با خون و ترشحات فرد مبتلا، منجر به انتقال ویروس به دیگری نخواهد شد.

۲۸. راههای انتقال ویروس اچ آی وی را بنویسید.

دریافت خون و فرآورده های خونی آلوده - اشتغال در محیطهای آلوده - تزریق با وسایل مشترک - بارداری و شیردهی مادر مبتلا به بیماری

۲۹. راههای پیشگیری از انتقال ویروس اچ آی وی را بنویسید.

عدم استفاده از سرنگ و سوزن مصرف شده و پرهیز از رفتارهای جنسی پرخطر دو راه اصلی پیشگیری از انتقال اچ آی وی است، یکی دیگر از راههای مهم پیشگیری نیز، اقدام برای درمان افراد مبتلاست.

۳۰. جای خالی را با کلمات یا عبارات مناسب پر کنید.

I. اچ آی وی یک بیماری عفونی قابل کنترل است که اغلب مردم آن را با نام ایدز می شناسند. درحالی که ایدز تنها

مرحله .... از بیماری اچ آی وی است. انتهایی

II. در حال حاضر در سطح جهان بالغ بر 36 میلیون نفر از جمله 2 میلیون کودک با ..... زندگی می کنند. اچ آی وی

III. مدتی بعد از ورود اچ آی وی به بدن، گلبول های سفید به نشانه حضور این ویروس، ماده ای را در خون ترشح می کنند

که ..... نامیده می شود. آنتی بادی

IV. با زیاد شدن تعداد ویروس اچ آی وی در بدن فرد مبتلا و کم شدن ..... در بدن وی، به تدریج علائم ..... بیماری

در بدن ظاهر می شود. سلول های دفاعی - اصلی

V. تاکنون داروی مؤثری که بتواند ویروس اچ آی وی را به طور .... از بین ببرد شناخته نشده، است. کامل

VI. اصلی ترین روش پیشگیری در همه بیماری های عفونی از جمله اچ آی وی آن است که مانع ..... به بدن شویم.

ورود میکروارگانیسم

VII. نیازی به ..... افراد مبتلا به ویروس اچ آی وی نیست و زندگی در کنار این افراد و یا اشتغال و تحصیل در کنار آنها

خطری برای دیگران محسوب نمیشود. جدا سازی

۳۱. وجود ویروس اچ آی وی در بدن از چه طریق قابل تشخیص می باشد؟

اچ آی وی آزمایش تشخیصی اختصاصی دارد و در آزمایشهای متداول و معمول انجام شده مشخص نمیشود.

۳۲. - چند نمونه از علائم اصلی بیماری ایدز را نام ببرید.

انواع عفونتها مثل برفک دهانی، سل، عفونتهای ریوی و بیماریهای مختلف و به دلیل سرکوب سیستم ایمنی، عفونتهای دیگری، از جمله بعضی بدخیمیها و سرطان در فرد بروز پیدا میکند.

۳۳. چرا ایدز در مرحله پیشرفته، همراه با ابتلاء به بیماری های عفونی دیگر و سرطانها می باشد؟

به دلیل سرکوب سیستم ایمنی

۳۴. از زمان ورود ویروس اچ آی وی به بدن تا زمانی سطح آنتی بادی به حد قابل تشخیص برسد، چه مدت طول می کشد؟ به این

مدت زمان اصطلاحاً چه می گویند؟ در این مدت، نتیجه آزمایش تشخیص اچ آی وی، مثبت است یا منفی؟

مدتی بین دو هفته و گاهی تا سه ماه طول میکشد. به این مدت زمان، «دوران پنجره» میگویند. در دوران پنجره علیرغم اینکه ویروس در بدن فرد هست ولی نتیجه آزمایش منفی است.

۳۵. در حال حاضر داروهای مناسبی که بر علیه ایدز وجود دارند، چه نقشی را ایفا می کنند؟
تعداد ویروس را در خون به شدت کم کرده و مانع پدید آمدن علائم مرحله ایدز می گردد.

۳۶. کدام تماس های روزمره موجب انتقال ویروس ایدز نمی شوند؟
کار کردن با یکدیگر و زندگی دسته جمعی، هم صحبت شدن و معاشرتهای اجتماعی یا تماس روزمره با مبتلا؛ شامل همسفر شدن، همکلاس بودن و نشستن در کنار یکدیگر- از روابط عادی اجتماعی مثل سوار شدن در اتوبوس و تاکسی و استفاده از تلفنهای عمومی- غذا خوردن، آشامیدن و یا استفاده از قاشق و چنگال، لیوان و وسایل و ظروف غذاخوری اشک و بزاق واز راه هوا (عطسه و سرفه) استفاده از سرویسهای بهداشتی مشترک مثل حمام، توالت و استخرهای مشترک توسط حیوانات، حشرات (پشه) و یا نیش آنها

۳۷. اهمیت بیماری های واگیر چیست؟
از آن جهت حائز اهمیت هستند که میتوانند همه گیر شده و افراد زیادی را بیمار کنند.

۳۸. چند نمونه از بیماری های واگیر را نام ببرید؟
هیپاتیت، ایدز، پدیکلوزیس یا آلودگی به شپش سر، آنفولانزا.

۳۹. چند نمونه از بیماری هایی که از طریق دستگاه گوارش منتقل میشوند را نام ببرید؟
اسهال خونی، انگل روده آبی، وبا

۴۰. بیماری های انتقال یافته از راه دستگاه تنفس چگونه انتشار میابند؟ چند نمونه ذکر کنید.
در این بیماری ها، ویروس یا میکروارگانیسم های دیگر از طریق قطعات کوچکی که به هنگام عطسه یا سرفه عفونی فرد بیمار در هوا پخش میشوند و به افراد دیگر سرایت میکنند. مانند ویروس سرماخوردگی، آنفولانزا و بیماری میکروبی سل یا توبرکلوزیس.

۴۱. شپش سر از چه راهی منتقل میشود در کدام قسمت سر زندگی میکند و چه علائمی دارد؟
شپش سر یا پدیکلوزیس از راه پوست و مو منتقل میشود. در این بیماری شپش در ناحیه عقب سر قسمت گردن و پشت گوش زندگی میکند و در آنجا تخم میگذارد که با خارش شدید در این ناحیه همراه است. پدیکلوزیس از راه لوازم شخصی مانند شانه، برس، کلاه، روسری، لباس، وسایل خواب، وسایل سلمانی و حمام به دیگران منتقل میشود.